

Het anti-pestprotocol

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF	2
INLEIDING	3
1.1 Belang anti-pestprotocol	3
PESTEN	4
2.1 Wat is pesten?	4
2.2 De gepeste leerling	5
2.3 Mogelijke signalen van gepest worden (ook van belang voor ouders)	5
2.4 De pester	6
2.5 De meelopers en andere leerlingen	6
2.6 Het aanpakken van pesten	6
ANTI-PESTPROTOCOL	7
3.1 Uitgangspunten	7
3.2 De vijfsporenaanpak	7
PREVENTIEVE MAATREGELEN	8
STAPPENPLAN MELDING PESTEN	9
LINKS	11

WOORD VOORAF

Dit is het anti-pestprotocol van het Beroepscollege Leystede. Enerzijds bevat het richtlijnen bij geconstateerd pestgedrag, anderzijds staan er ook voorwaarden en activiteiten in die pesten kunnen voorkomen.

Veel van wat er in dit boekje staat, wordt al meerdere jaren toegepast op Beroepscollege Leystede. In de afgelopen jaren hebben we opnieuw gemerkt, dat alles wat we willen doen voor onze leerlingen valt of staat bij de signalering en/of melding van pestgedrag. De signalering en melding schieten nog weleens te kort, zodat de leerling met zijn probleem alleen blijft staan.

Dit anti-pestprotocol is erop gericht om alle volwassenen (het schoolpersoneel en de ouders/verzorgers) en het liefst ook de jongeren op de hoogte te brengen, van alles wat de school wil doen om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen. Het heeft als belangrijkste doel om het vertrouwen van allen te winnen in een gebied waar nog te vaak wantrouwen heerst.

De acties die we ondernemen zijn niet statisch. Afhankelijk van alle andere ontwikkelingen binnen Beroepscollege Leystede, zal ook het handelen rond pesten zich verder ontwikkelen. In dat geval zal dit protocol jaarlijks aangepast worden.

Leiden, april 2020

Mw. S. Piroe en Mw. I. Boom

INLEIDING

1.1 Belang anti-pestprotocol

Beroepscollege Leystede streeft naar een goed en veilig werk- en leerklimaat voor leerlingen en schoolpersoneel. Samen werken leerlingen en medewerkers aan een veilig pedagogisch klimaat, zodat men in een veilige omgeving kan leren en ontwikkelen. Dat betekent dat alle leerlingen en medewerkers zich bewust zijn van hun eigen verantwoordelijkheid. Het creëren van openheid, samenwerking en bewustwording is de beste manier om de veiligheid op school te vergroten.

Beroepscollege Leystede is een school waar leerlingen en personeel met verschillende culturele achtergronden en (geloofs)overtuigingen elkaar ontmoeten. In deze bonte mengeling hechten we veel waarde aan respect en wederzijds vertrouwen. In dit anti-pestprotocol geven we inzicht in onze handelingswijze ten opzichte van pesten en pestgedrag. Dit anti-pestprotocol is volgens de visie van Beroepscollege Leystede opgesteld.

Pesten staat haaks op de waarden die wij als school belangrijk vinden, want Beroepscollege Leystede streeft naar een werk- en leerklimaat waar de leerlingen, personeel, ouders/verzorgers en externe betrokkenen zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school. Een schoolklimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus genomen worden.

Dit anti-pestprotocol heeft als doel om alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten binnen of in de directe omgeving van en/of relatie met de school zoveel mogelijk (preventief) te voorkomen en te bestrijden. Op een positieve manier met elkaar omgaan is daarvoor de sleutel. Onze omgangsregels zijn daar dan ook op gericht.

PESTEN

2.1 Wat is pesten?

Pesten is het systematisch en regelmatig uitoefenen van psychisch of fysiek geweld tegen iemand die minder goed of niet in staat is om zichzelf te verdedigen. Pesten kan worden gezien als een groepsproces. De meeste leerlingen zijn er niet actief bij betrokken, maar ze zijn wel getuige van pestgedrag. Hun reactie daarop is bepalend voor wat er gebeurt. Door hun houding kan het pesten doorgaan en al dan niet worden ontmoedigd. Pesten bestaat offline (in de 'echte wereld', wanneer je elkaar ziet) of online (digitaal, via computer of telefoon).

Wanneer in de buurt, op de vereniging of op school gepest wordt, weet men wie de pestkop is. Er zou dan iets van gezegd kunnen worden tegen de pester. Op internet of via de telefoon werkt dit anders, daar kun je ook door iemand gepest worden die je niet kent. Juist dit onbekende maakt het pesten via Whatsapp, Facebook, Instagram, Snapchat en andere sociale media zo vervelend. De pester durft dan veel grover te zijn. Het hacken van accounts, bedreigingen of het plaatsen van vervelende foto's zijn voorbeelden van digitaal (online) pesten. Een andere vorm van digitaal pesten is het uitlokken van een vechtpartij en deze filmen met een smartphone. Dit schokkende filmpje wordt dan op internet gezet. Digitaal pesten kan op school en thuis gebeuren. De scheldwoorden, beledigingen of bedreigingen kunnen ervoor zorgen dat de leerling zich zelfs in zijn eigen omgeving niet meer veilig voelt.

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waarin gepest wordt, kunnen alle leerlingen het slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen.

Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er greep op te krijgen. Docenten en onderwijsondersteunend personeel hebben een taak (samen met de ouders/verzorgers en de leerlingen zelf) bij het tegengaan van pesten. Leerlingen moeten weten welke hulp ze kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben. Voor coaches betekent het dat ze groeps gesprekken houden, aandacht hebben voor de groeps sfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

2.2 De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben.

Een leerling die wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Schaamte
- Angst dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt
- Het probleem lijkt onoplosbaar
- Het idee dat het niet mag klikken

2.3 Mogelijke signalen van gepest worden (ook van belang voor ouders)

- Niet meer naar school willen
- Niet meer over school vertellen thuis
- Geen andere leerlingen mee naar huis nemen of bij anderen gevraagd worden
- Slechtere resultaten op school dan voorheen
- Regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen
- Regelmatig hoofdpijn of buikpijn hebben
- Blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen
- Niet willen slapen, vaak wakker worden, bedplassen, nachtmerries hebben
- Niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan
- Bepaalde kleding niet meer willen dragen
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn
- Zichzelf verwonden om niet naar school te hoeven gaan

2.4 De pester

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Zij zijn of lijken populair maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken. Pesters krijgen vaak veel andere leerlingen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig, want volgens hen 'vraagt' het slachtoffer er immers om gepest te worden.

Pestgedrag kan een aantal dieper liggende oorzaken hebben:

- Een problematische thuissituatie
- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas
- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau)
- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid)

2.5 De meelopers en andere leerlingen

Meelopers zijn leerlingen die bewust en onbewust meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst om vrienden of vriendinnen te verliezen.

De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen.

2.6 Het aanpakken van pesten

Pesten is onacceptabel en vraagt om een duidelijke en krachtige reactie vanuit de school. De grote vraag is hoe dat het beste kan en vooral ook hoe we dat als team het beste kunnen aanpakken.

ANTI-PESTPROTOCOL

Het anti-pestprotocol vormt de verklaring van de vertegenwoordiging van de school en de ouders waarin is vastgelegd dat we pestgedrag op school niet accepteren en volgens een vooraf bepaalde handelwijze aanpakken.

3.1 Uitgangspunten

Beroepscollege Leystede hanteert de volgende uitgangspunten om een veilige school te zijn en te blijven:

1. Beroepscollege Leystede is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren
2. Pesten wordt op Beroepscollege Leystede niet getolereerd door alle direct betrokken partijen: docenten, onderwijsondersteunend personeel, ouders/verzorgers en leerlingen
3. De docenten en het onderwijsondersteunend personeel op Beroepscollege Leystede signaleren pesten en nemen vervolgens duidelijk stelling tegen het pesten
4. Beroepscollege Leystede beschikt over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het anti-pestprotocol)
5. Beroepscollege Leystede heeft 2 anti-pestcoördinatoren (APC), die coördineren, registreren, adviseren, aanspreekpunt zijn voor ouders, coaches en docenten omtrent alles wat met pesten te maken heeft.
6. Beroepscollege Leystede besteedt veel aandacht aan preventieve (les)activiteiten

3.2 De vijfsporenaanpak

Beroepscollege Leystede volgt voor het bestrijden van pesten de Nationale vijfsporenaanpak. De vijf sporen zijn:

1. Hulp voor de gepeste
2. Correctie en hulp voor de pester (en de meelopers)
3. Aandacht voor de sfeer in de groep waar gepest wordt; mobiliseren van de middengroep tussen pester en gepeste. Hiervoor zijn de interventies als No Blame/Steungroep en Oplossingsgericht werken geschikt.
4. De ouders van de gepeste en de pesters en meelopers betrekken bij de aanpak.

5. De anti-pestcoördinatoren zorgen dat de directie, de coaches en de docenten voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en in staat zijn het pesten in de eigen groep te herkennen en aan te pakken. De school neemt nadrukkelijk stelling tegen het pesten en ontwikkelt een duidelijk beleid.

PREVENTIEVE MAATREGELEN

Wat doe je als school om pesten te voorkomen? Beroepscollege Leystede vindt het belangrijk dat alle betrokken partijen pesten als een probleem zien. Pesten vindt vaak plaats op school. De laatste jaren is digitaal pesten flink toegenomen. Veel leerlingen beseffen de ernst niet en de docenten en ouders/verzorgers zijn vaak niet op de hoogte. Het is dus van groot belang om hun bewustzijn te vergroten.

Beroepscollege Leystede hanteert duidelijke spelregels voor een goede omgang.

Respect

- We respecteren de mensen om ons heen, zoals ze zijn
- We luisteren en laten anderen uitpraten
- We praten op een normale, positieve manier met anderen, ook op social media

Verantwoordelijkheid

- We komen goed voorbereid en op tijd de les in
- We gebruiken onze mobiele telefoon alleen in de les, als de docent hier om vraagt

Veiligheid

- We zijn zuinig op elkaars en onze spullen
- We houden de school netjes en schoon
- We zijn een gezonde school, we zeggen dus nee tegen energy-drink, sigaretten, alcohol en drugs

In de onderbouw en bovenbouw spreken de coaches/docenten en het ondersteuningsteam jaarlijks de volgende activiteiten af:

1. Bij aanname van een leerling wordt zijn/haar dossier gescreend op een pestverleden door het ondersteuningsteam. Vervolgens wordt de coach en het docententeam op de hoogte gesteld.
2. Een goed begin is het halve werk. Coaches starten aan het begin van het schooljaar (gouden weken) en na de kerstvakantie (zilveren weken) met groepsvorming in de klas. Het groepsvormingsproces begint na een vakantie weer helemaal opnieuw: de leerlingen verkennen elkaar, de docent en de regels. De coach creëert hierbij de randvoorwaarden voor een veilig groepsklimaat.
3. Coaches nemen met hun coachklas in de gouden en zilveren weken de gedragsregels door en koppelen dit aan ervaringen van gewenst en ongewenst gedrag.
4. De school doet actief mee aan de week tegen het pesten in september.
5. De coaches van leerjaar 1 en 2 leveren op de eerste ouderavond de achtergrondinformatie over pesten en betrekken de ouders/verzorgers bij de afspraken en de naleving van de regels
6. Elke docent is in bezit van een handleiding waarin staat hoe pesten te voorkomen en aan te pakken.

STAPPENPLAN MELDING PESTEN

Indien pesten wordt gesignaleerd, worden ouders/verzorgers, docenten en leerlingen dringend verzocht dit aan de coach van de gepeste leerling te melden. Het pestprotocol wordt hiermee in werking gezet en bevat de volgende stappen:

1. Gesprek met betrokken leerlingen o.l.v. coach; met name met de pester(s) en slachtoffer(s). Het gesprek met de pester(s) heeft een waarschuwend karakter. De afspraken over gewenste gedragsverbetering binnen gestelde termijn worden schriftelijk vastgelegd. Ouders van beide partijen worden geïnformeerd. APC wordt geïnformeerd door coach.
2. Mogelijke aanvullende interventies die kunnen worden ingezet zijn: Steungroep, No blame, Oplossingsgerichte aanpak.
3. De naleving van de gemaakte afspraken worden gecontroleerd en bijgehouden door de coach binnen een termijn van 4 weken. APC checkt de stand van zaken bij de ouders van de gepeste leerling en de coach.

4. Als het pestgedrag niet stopt, volgt een tweede gesprek met de pester(s) en hun ouders onder leiding van de teamleider en de coach. Pesters krijgen opnieuw 4-6 weken om hun gedrag aan te passen. Tevens kan begeleiding (Weerbaarheid, Sociale vaardigheidstraining, Agressiereductie) worden ingezet om wel tot gedragsverandering te komen. Dit dient door ouders zelf extern geregeld te worden. Daarnaast worden er (pedagogische) strafmaatregelen genomen tegen de pester(s).
5. APC wordt geïnformeerd door de coach. De APC bewaakt de samenhang tussen de afgesproken interventies.
6. De naleving van de gemaakte afspraken worden gecontroleerd en bijgehouden door de coach binnen een tweede termijn van 4-6 weken. APC checkt de voortgang bij de ouders van de gepeste leerling en de coach.
7. Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, wordt een (interne) schorsing aan de pester(s) opgelegd door de schoolleiding. Tevens wordt verplichte begeleiding/hulpverlening ingezet om alsnog tot gedragsverandering te komen. Dit dient door ouders zelf extern geregeld te worden. APC wordt geïnformeerd door teamleider.
8. Indien het pestgedrag aanhoudt na bovenstaande maatregelen kan de school overgaan tot verwijdering van de pester(s). Hierbij volgt de schoolleiding het 'Protocol schorsing en verwijdering'. APC wordt geïnformeerd door teamleider.
9. Mocht de aanpak tegen het pesten niet adequaat worden opgepakt dan kunnen ouders, leerlingen en medewerkers van de school niet alleen contact opnemen met de APC maar ook met een van de contactpersonen van school mevrouw de Jong of mevrouw Linssen.

Nota bene in zeer ernstige gevallen zulks ter beoordeling van de schoolleiding kan van het bovenstaande worden afgeweken: het oproepen van ouders/verzorgers, aangifte bij de politie, schorsing en eventuele verwijdering van school behoren dan tot de mogelijkheden.

LINKS

stoppestennu.nl

Stichting Stop Pesten Nu is hét kennis-, informatie- en expertisecentrum van Nederland gericht op pesten en online pesten (cyberpesten).

meldknop.nl

Handig stappenplan voor leerlingen, ouders en docenten over misbruik op internet. Wat kun je doen als op internet filmpjes of foto's van jou gezet worden, je bedreigd, gediscrimineerd of gehackt wordt. Op de site staat duidelijk vermeld wie jou kan helpen en of er sprake is van een strafbaar feit. Je kunt chatten, mailen of bellen.

omgaanmetpesten.nl

Deze website kan geraadpleegd worden door leerlingen, ouders/verzorgers of beroepskrachten om advies en hulp te vragen bij peestsituaties.

pestweb.nl

Bij Pestweb kun je je verhaal kwijt als je te maken hebt met pesten. Zij helpen je met tips en advies om het pesten te stoppen. Op deze website vertellen ze je daar meer over. Je kunt ook chatten, mailen of bellen met hen. Van maandag tot en met vrijdag zit er iemand voor je klaar van 13.00 tot 15.00 uur.

moed.nl/pesten

Op de website vind je informatie over (digitaal)pesten, hoe je in de klas NEE zegt tegen pesten, tips hoe je met pesten om kunt gaan, tips voor degene die pest en tips voor ouders.